

Muntlig framställning 2

23 november 2021
Sofia Sevón

A”
Aalto-yliopisto
Aalto-universitetet
Aalto University

På programmet

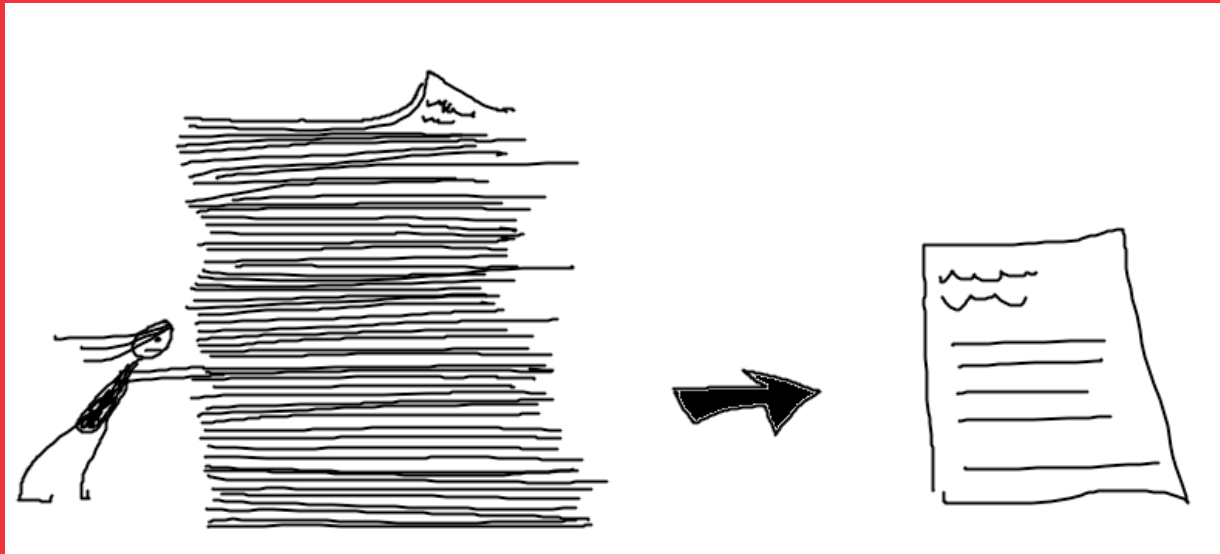
**Powerpoint och andra
presentationsprogram**

**Lyssnarvänliga, övertygande
presentationer**

**Sammandraget - viktigt att
tänka på**

Sammandrag och mognadsprov

Mognadsprovet visar att du har **utmärkta** kunskaper i svenska.

**Kandidatarbete på engelska
eller finska**

Sammandrag = mognadsprov

Sammandrag 300–400 ord

Kandidatarbete på svenska

Kandidatarbete =
mognadsprov

Sammandrag 150–400 ord

Använd
svensk
botten!

Skriv en
rubrik på
svenska

Ange
bibliografiska
uppgifter

Välj
lämpliga
nyckelord!

A! Aalto-universitetet
Högskolan för
kemiteknik

Aalto-universitetet, PB 11000, 00076 AALTO

www.aalto.fi

Sammandrag av kandidatarbetet

Författare Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Titel Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Utbildningsprogram Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Huvudämne Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Huvudämnets kod Kirjoita tekstiä
napsauttamalla tätä.

Ansvarig lärare Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Handledare Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Datum dd.mm.åååå

Sidantal Kirjoita tekstiä
napsauttamalla tätä.

Språk Kirjoita tekstiä
napsauttamalla tätä.

Sammandrag

Nyckelord Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

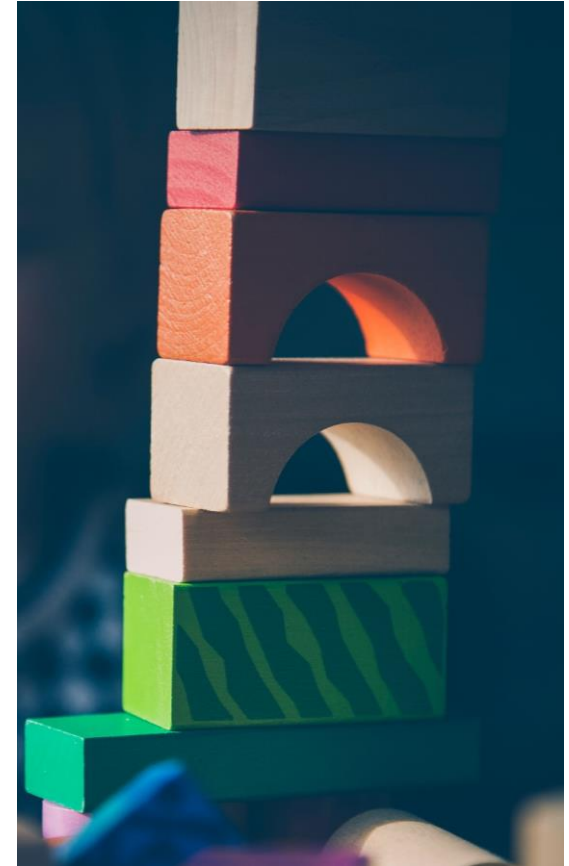
Sammandragets 2 funktioner

1. för informationslagring i databaser: informerar om kärninnehållet i arbetet
  2. för läsaren: ger snabbt en helhetsbild av arbetet: Är det värt att läsa vidare?
- Formulera dig så att läsaren får en korrekt **helhetsbild** av arbetet.
  - Formulera dig **noggrant** –sammandraget är ofta den del av ett arbete som får flest läsare.
  - Skriv sammandraget när rapporten i övrigt är **färdig**

Disponera ditt sammandrag så här!

- 1) Ev. bakgrund, sammanhang.
Mycket kort och inte för allmänt!
- 2) Ämne, problem, syfte,
(avgränsning) **Kan också placeras
först.**
- 3) Genomförande: teori, metod,
material
- 4) Resultat
- 5) Slutsatser

OBS! Inga mellanrubriker

Sammandraget är en självständig text

Skriv inte:

I arbetet beskrivs tre olika metoder samt deras för- och nackdelar.

Skriv istället:

Tre metoder som används är x, y och z. En fördel med metod x är att..., medan metod Y och Z har bättre...

Skriv inte:

Testerna gav tydliga resultat som möjliggjorde slutsatser om hur framtida lagring bör ske.

Skriv istället:

Testerna visade att... Slutsatsen är därför att lagringen i framtiden bör ske på följande vis:...

Kom ihåg!

- Uttryck dig med ord, inte figurer eller tabeller.
- Hänvisa inte till delar av kandidatarbetet och inte till t.ex. tabeller, figurer eller bilagor.
- Använd inte källor och källhänvisningar (utom i särskilda fall).
- Ta inte med fakta eller uppgifter som inte behandlas i själva arbetet.
- Undvik förkortningar som inte förklaras.
- Betona fakta, de centrala tankegångarna och slutsatserna.
- Tillämpa samma vetenskapliga stilnivå som i akademisk text.
- Reservera tillräckligt med tid.

AaltoDoc

Lärcentrets information
om ämnes- och
nyckelord

Examensarbeten och
andra texter på
AaltoDoc

The screenshot shows the AaltoDoc website. At the top left is the Aalto University logo and 'Learning Centre'. At the top right is the 'Aaltodoc' logo and 'Suomeksi | Login'. Below the header is a navigation bar with 'Aaltodoc'. The main content area features a large image of hands pointing at a map. To the left of the image is a text block: 'Aaltodoc publication archive consists of full text materials produced in the university, such as theses, journal articles, conference publications and research materials produced by the schools of Aalto University. Read more about the service. You can start by browsing the collection or by searching it with the search box on the right.' To the right of the image is a search bar with a 'Go' button and a link to 'Advanced Search'. Below the search bar is a 'Submit a publication' button. Further down is a 'Browse' section with a list of categories: 'All of archive', 'Collections', 'By Issue Date', 'Authors', 'Titles', 'Subjects', 'Keywords', and 'Departments'. At the bottom is a 'Discover' section with a list of authors: 'Nieminen, Risto M. (239)', 'Pekola, Jukka P. (148)', 'Puska, Martti J. (133)', 'Aho-Nissilä, Tapio (132)', 'Lahdesmäki, A. (120)', 'Hinkkanen, Marko (124)', 'Lipsanen, Harri (109)', 'Kärköinen, Maartti (105)', 'Olava, Mikko J. (85)', 'Eoster, Adam S. (95)', and a link to 'View More'.

Aalto University | Learning Centre

Aaltodoc

Suomeksi | Login

Aaltodoc

Aaltodoc publication archive consists of full text materials produced in the university, such as theses, journal articles, conference publications and research materials produced by the schools of Aalto University. Read more about the service. You can start by browsing the collection or by searching it with the search box on the right.

Search archive

Go

Advanced Search

Submit a publication

Submit a publication >

Browse

All of archive

Collections

By Issue Date

Authors

Titles

Subjects

Keywords

Departments

Discover

Author

Nieminen, Risto M. (239)

Pekola, Jukka P. (148)

Puska, Martti J. (133)

Aho-Nissilä, Tapio (132)

Lahdesmäki, A. (120)

Hinkkanen, Marko (124)

Lipsanen, Harri (109)

Kärköinen, Maartti (105)

Olava, Mikko J. (85)

Eoster, Adam S. (95)

View More

Collections in archive

Select a community to browse its collections.

- 1a Kandidaatintyöt / Bachelor's theses [12120]
- 1b Maisterivaiheen opinnäytetyöt / Master's theses [14293]
- 1c Lisensiaatintyöt / Licentiate theses [117]
- 1d Väitöskirjat / Doctoral dissertations [3896]
- 1e Final projects [88]
- 1f Harjoitus- ja seminaarityöt / Seminar reports [76]
- 2 Konferenssit & Kokoomateokset / Compiled works [218]
- 3 Raportit & Kirjat / Reports & Books [621]
- 4 Oppimateriaalit / Study materials [18]
- 5 Työpaperit / Working papers [215]
- 6a Artikkelit / Articles [1233]
- 6b Artikkelit / Articles from Research information portal [8381]
- 7 Lehdet / Journals [27]
- 8 Lähdekoodit / Source codes [1]
- 9 Vuosikertomukset / Annual reports [228]

Presentationer – era erfarenheter

Powerpoint och liknande hjälpmedel

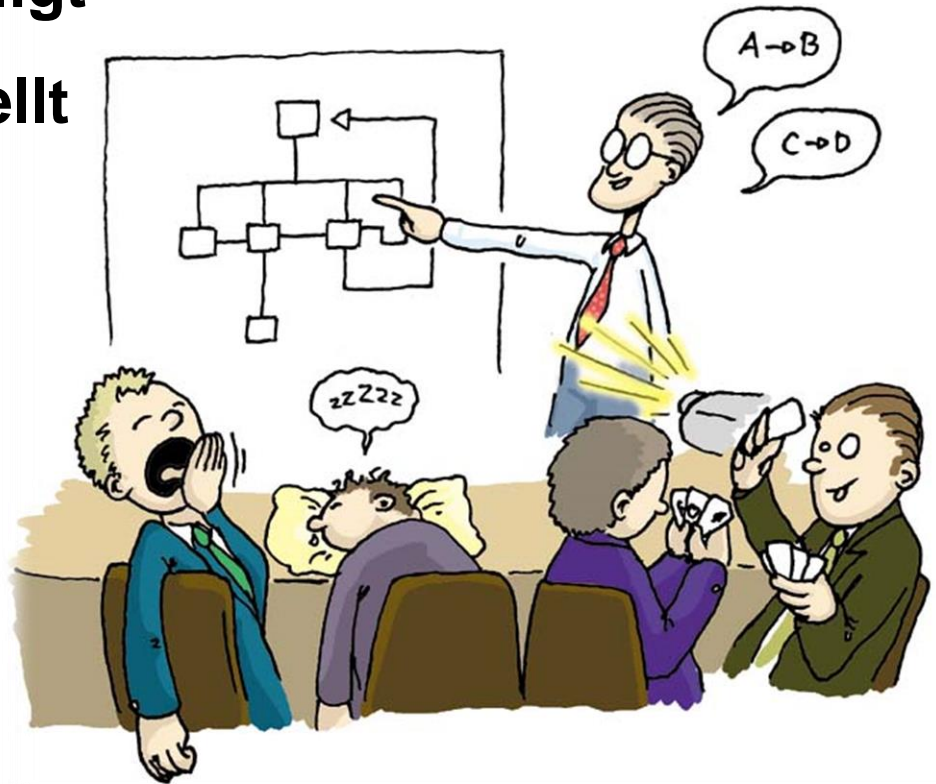
Fördelar med visuellt stöd

- minnesstöd
- konkretion, illustration
- variation
- känsla
- passar olika inlärningsstilar
- visar på engagemang

Risker med Powerpoint

- monotont och opersonligt
- rörigt och oprofessionellt
- svårt fokusera på talet

Text i presentationer (traditionell modell)

- Mest nyckelord, få småord
- Punkter hellre än hela meningar
- Tillräcklig fontstorlek och kontrast
- Max 7 rader per bild (?)
- Läsarvänligt typsnitt
- Stava rätt!

Problem med den traditionella modellen

- För mycket text – svårt veta vad man ska fokusera på
- Svårt att både läsa och lyssna
- Powerpointen = manus

Möjliga lösningar

- Ta fram information efterhand
- Låt det mest aktuella sticka ut – tona ut tidigare info
- Minska mängden text
- Använd mycket visuellt material
- Använd Alleys påstående-bevis-modell

I Alleys modell är rubriken ett påstående som får stöd av bilder, diagram, filmer och textrutor

**Tal minst 1
minut/bild**

**Minst
1bild/bild!**

**Listor med högst
4 saker**

**Inga under-
ordnade listor**

**Textblock på
max 2 rader**

Exempel (<http://writing.engr.psu.edu/slides.html>)

- Bildserie om Kohonen-nätverk <http://writing.engr.psu.edu/samples/kirsch-revised.pdf>
- Bildserie om Xenonljus <http://writing.engr.psu.edu/samples/fishbone.pdf>
- Bildserie från simulationslab <http://writing.engr.psu.edu/samples/simula.pdf>

Många fler exempel + videor finns på
<https://www.assertion-evidence.com/>

Exempel från tidigare kandidatseminarium. Vad fyller bilderna för funktion?

En typisk finländsk skogsägare

Ägargrupp:

Privatperson

Ålder:

60 år

Kön:

Man

Bosättningsort:

Landsbygd

Yrke:

Pensionär

Mål:

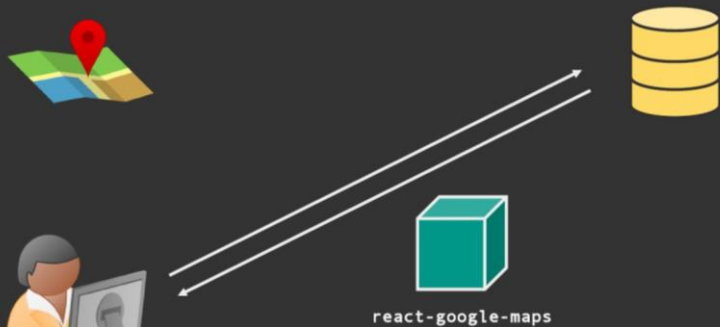
Månginriktad

Lägenhetens storlek:

30 hektar

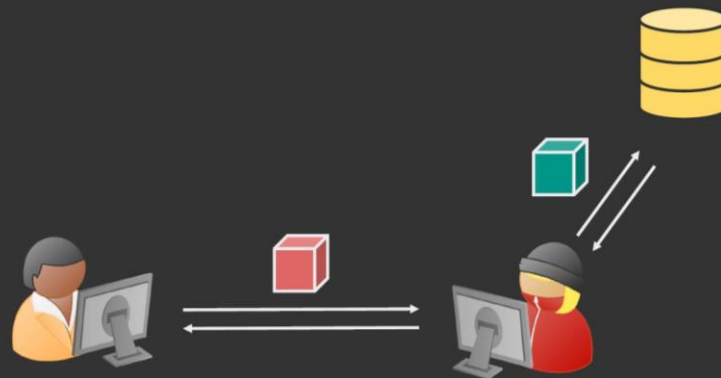

Beroendehanterare: dra nytta av kod andra redan har skrivit

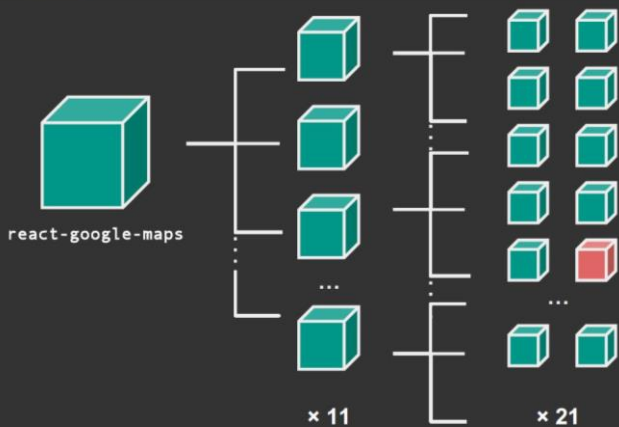


```
> npm install react-google-maps
```

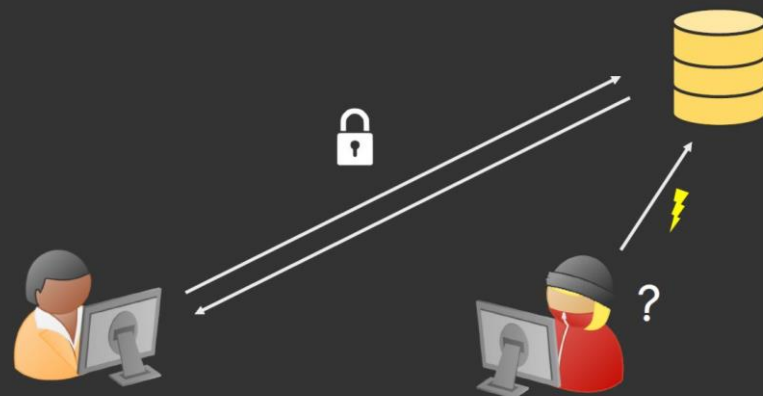
Extern kod är kod du litar blint på

Dina beroenden har beroenden, vilka har beroenden...

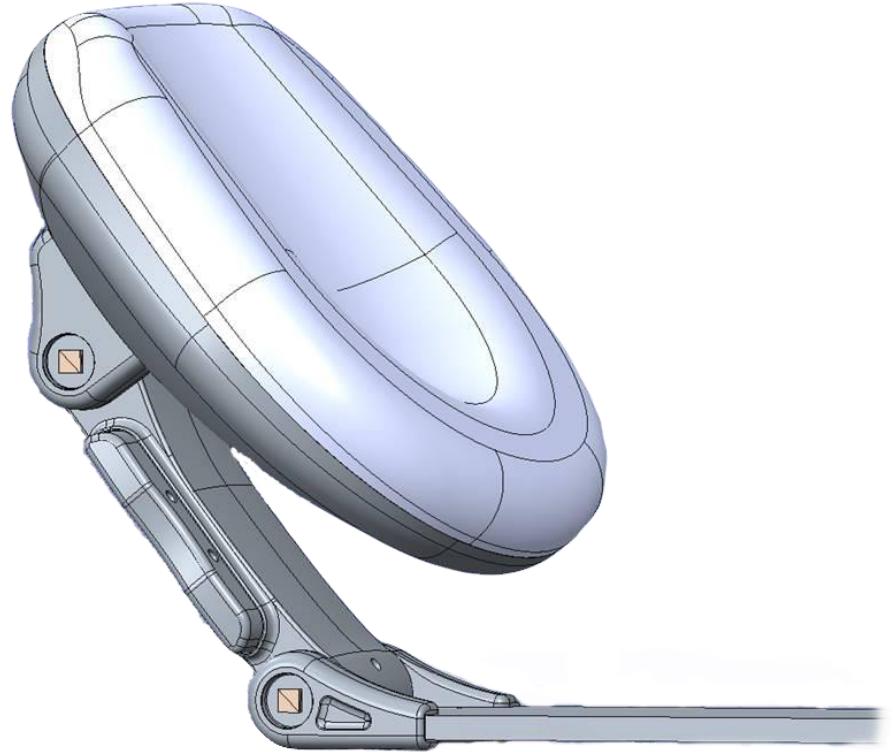

Vissa hot är lättare att skydda sig ifrån än andra

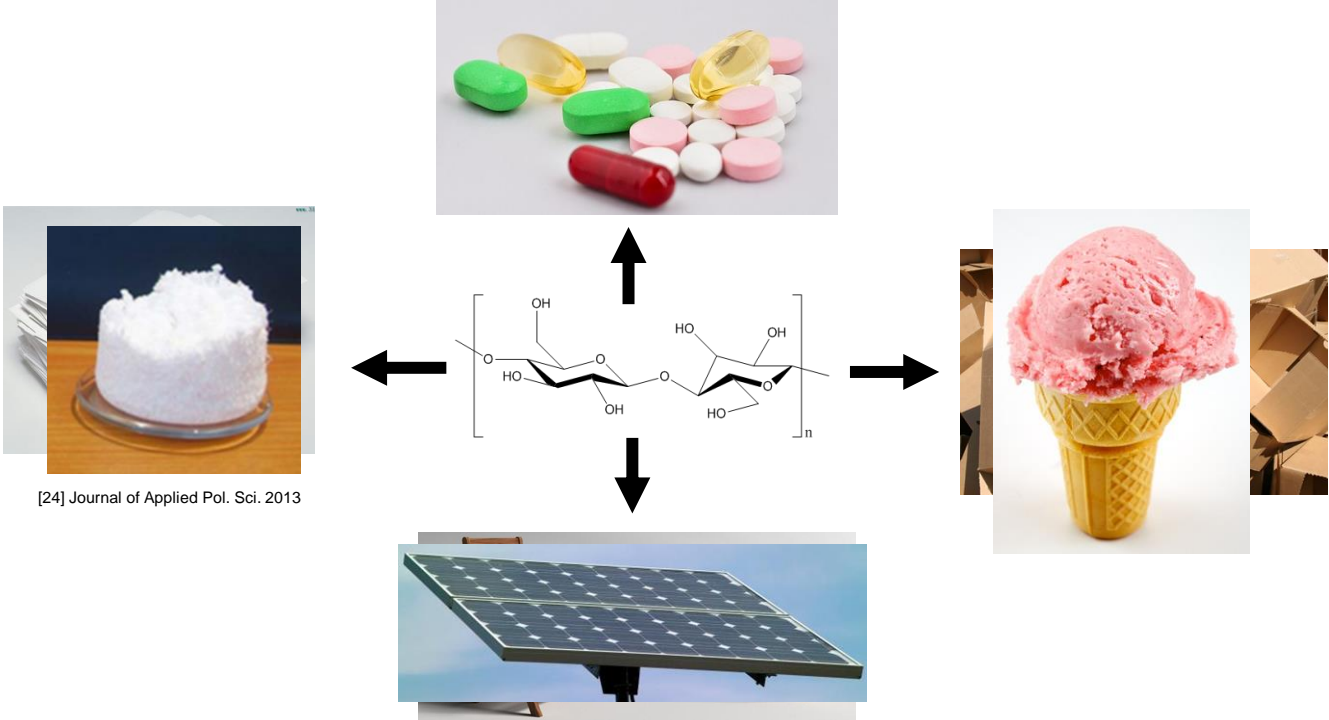
A?

Aalto-universitetet
Högskolan för
ingenjörsvetenskaper

Vad kan man göra med cellulosa?

[24] Journal of Applied Pol. Sci. 2013

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:OSB_MDF-Deck_2009.jpg 18.4

<http://jurig.deviantart.com/art/Wooden-Furniture-3rd-42756494> 18.4

<http://www.indiamart.com/starpapersales/printing-papers.html>

<https://www.flickr.com/photos/28458676@N00/3630632170/> 18.4

http://en.wikipedia.org/wiki/Ice_cream_cone 18.4

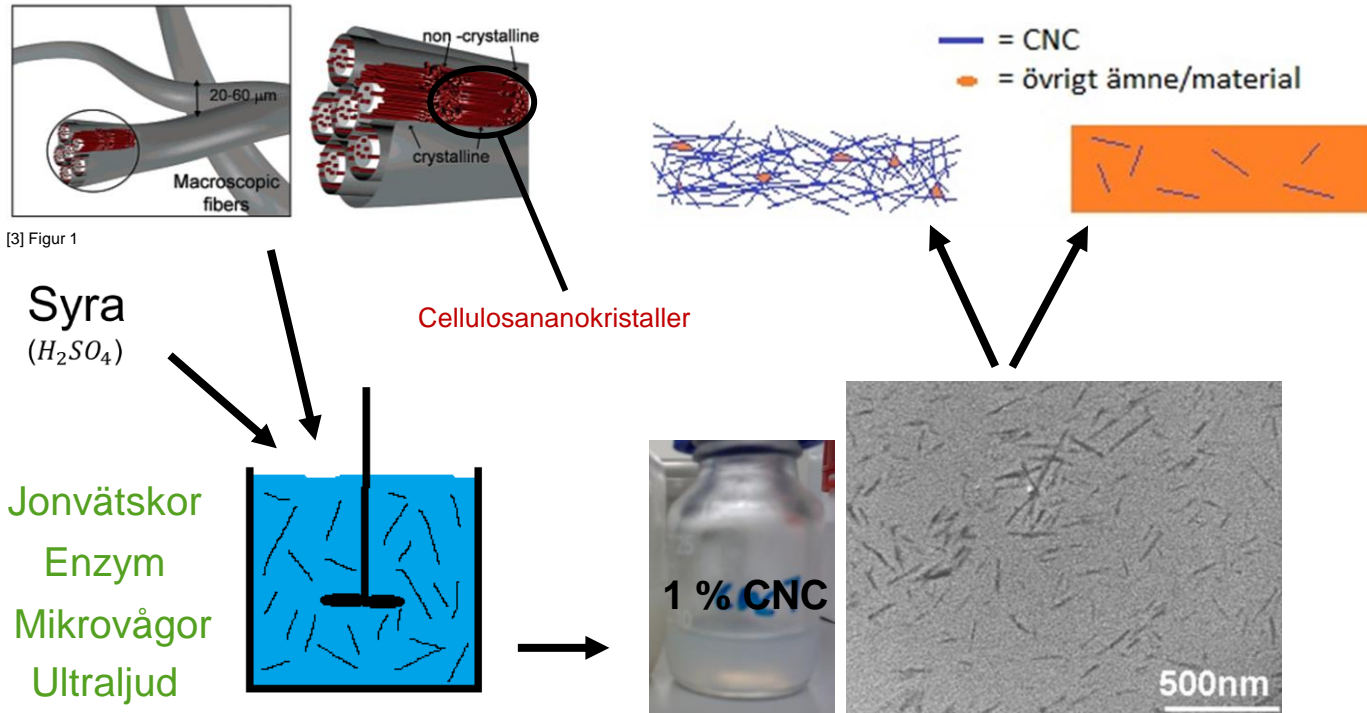
<http://pixabay.com/fi/photos/drug/> 27.4

<http://www.freefoto.com/preview/13-48-10/Solar-Panel>

18.4

5.5.2015
Konrad Klockars

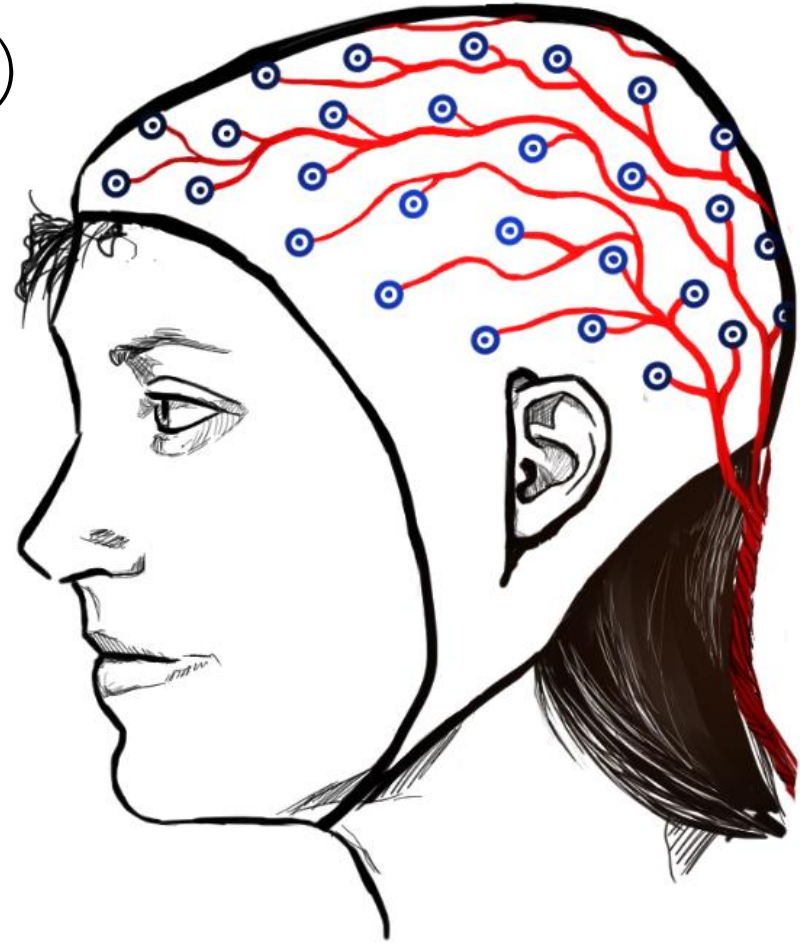
CNC framställs kemiskt

[13] Carbohydrate Polymers. 2012

Elektroencefalografi (EEG)

- Mäter hjärnans elektriska aktivitet genom att mäta skillnader i potential över skalpen med elektroder

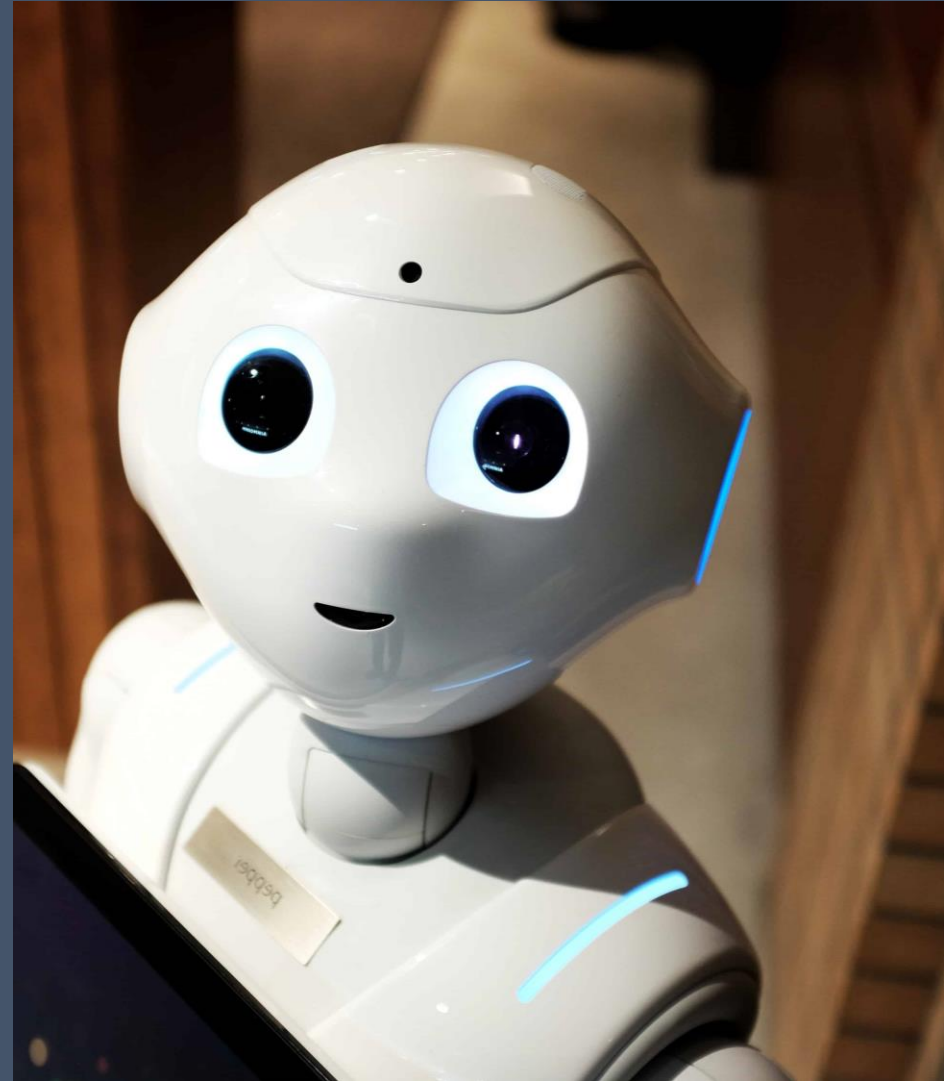
Bättre förståelse

=

Större tillit

=

Ökad prestanda

Tabeller och diagram i presentationer

- Diagram effektivare än tabeller
- Tydliga rubriker
- *Enkla* diagram (gör egna)
- Tillräcklig storlek på ord och siffror
- Tabeller: max 5–6 kolumner
- Presentera rubrik + axlar + tolkning

Välj diagram efter innehåll

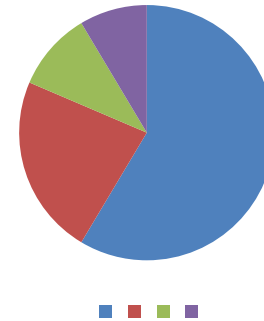
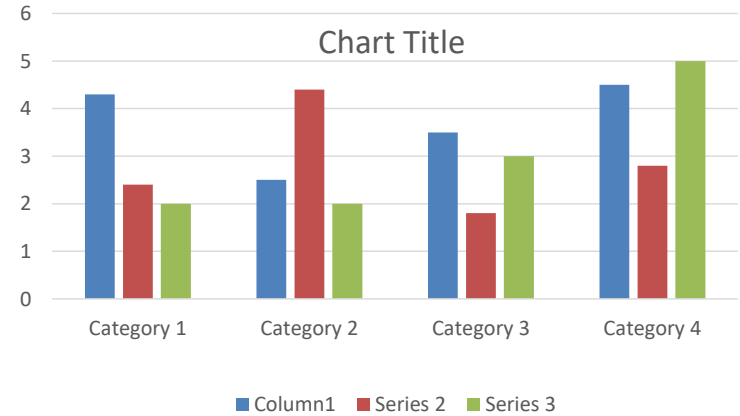
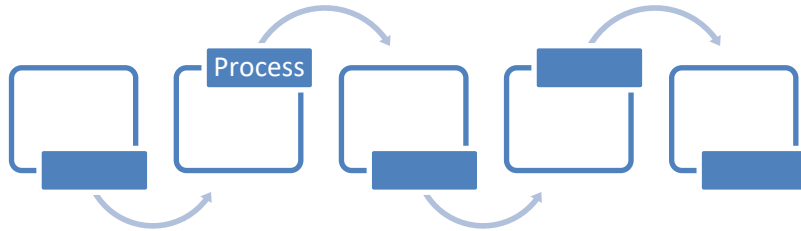
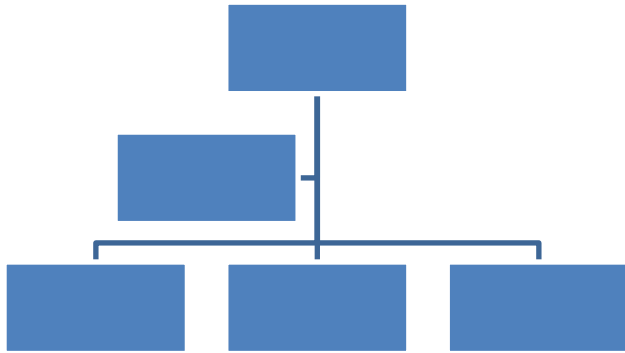
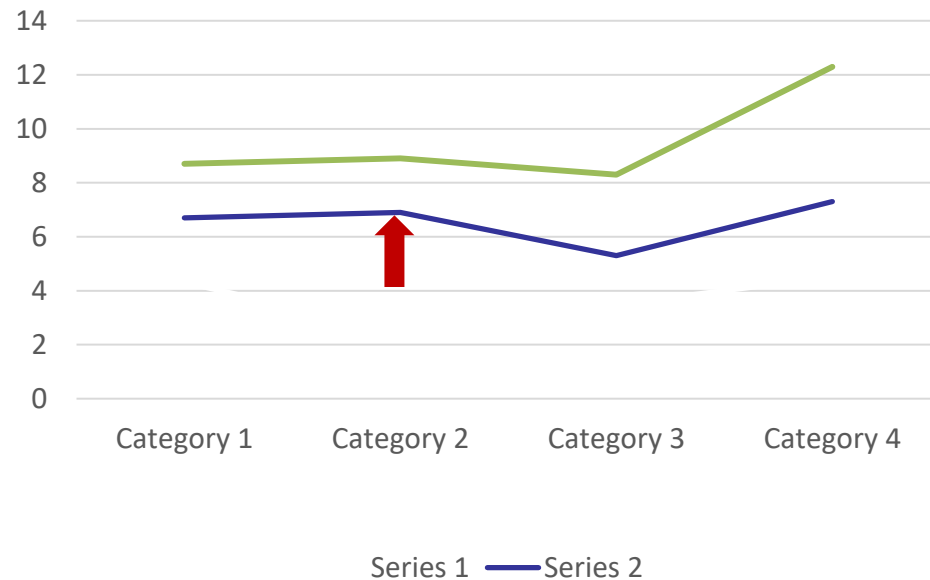

Diagram att ladda ned: <http://www.duarte.com/diagrammer/>

Markera det intressanta

Personer som får sjukhusvård och dödsfall relaterade till sjukdomen

Specialupptagningsområde	I avdelningsvård	I intensivvård	I sjukhusvård, totalt	Avlidna (kumulativt)
HUCS specialupptagningsområde	46	4	50	293
KYS specialupptagningsområde	1	3	4	28
OYS specialupptagningsområde	5	1	6	15
TAYS specialupptagningsområde	9	3	12	13
ÅUCS specialupptagningsområde + Åland	6	2	8	22
Sammanlagt hela landet	67	13	80	371

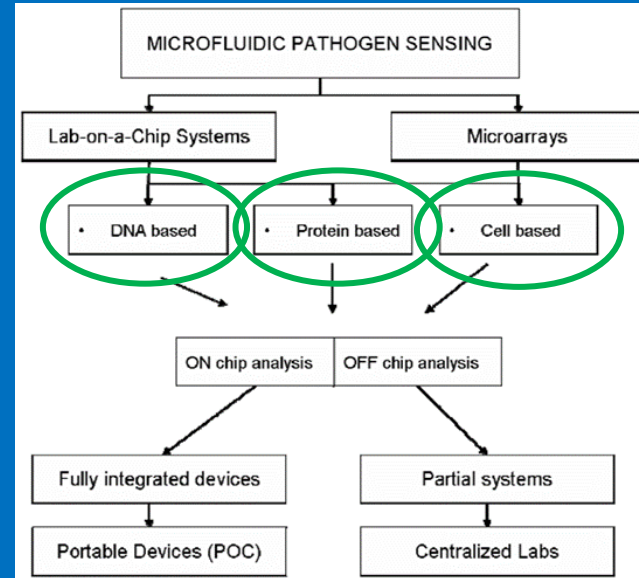

Detektion av patogena bakterier

Chipp-baserade system

Snabba, exakta och bärbara

Olika detektionsmetoder

Mairhofer, et. al., 2009

Tänkbar modell för bildspel

2. Titeln på kandidat-
arbetet

Namn, högskola

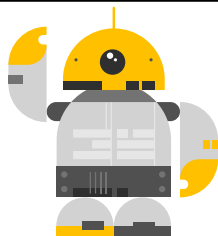

3. **Översikt**

- Mmmmm
- Nnnnnnnnn
- Oooooooo
- Ppppppp

4, 5, 6...

Tema 1

Vvvvvvvvv
vvvvvvvvv

7. **Sammanfattning**

- ✓ Aaaa
- ✓ Bbbb
- ✓ Cccc

Presentationens program, underlag och bilder

Prezi

Google Presentationer, Keynote

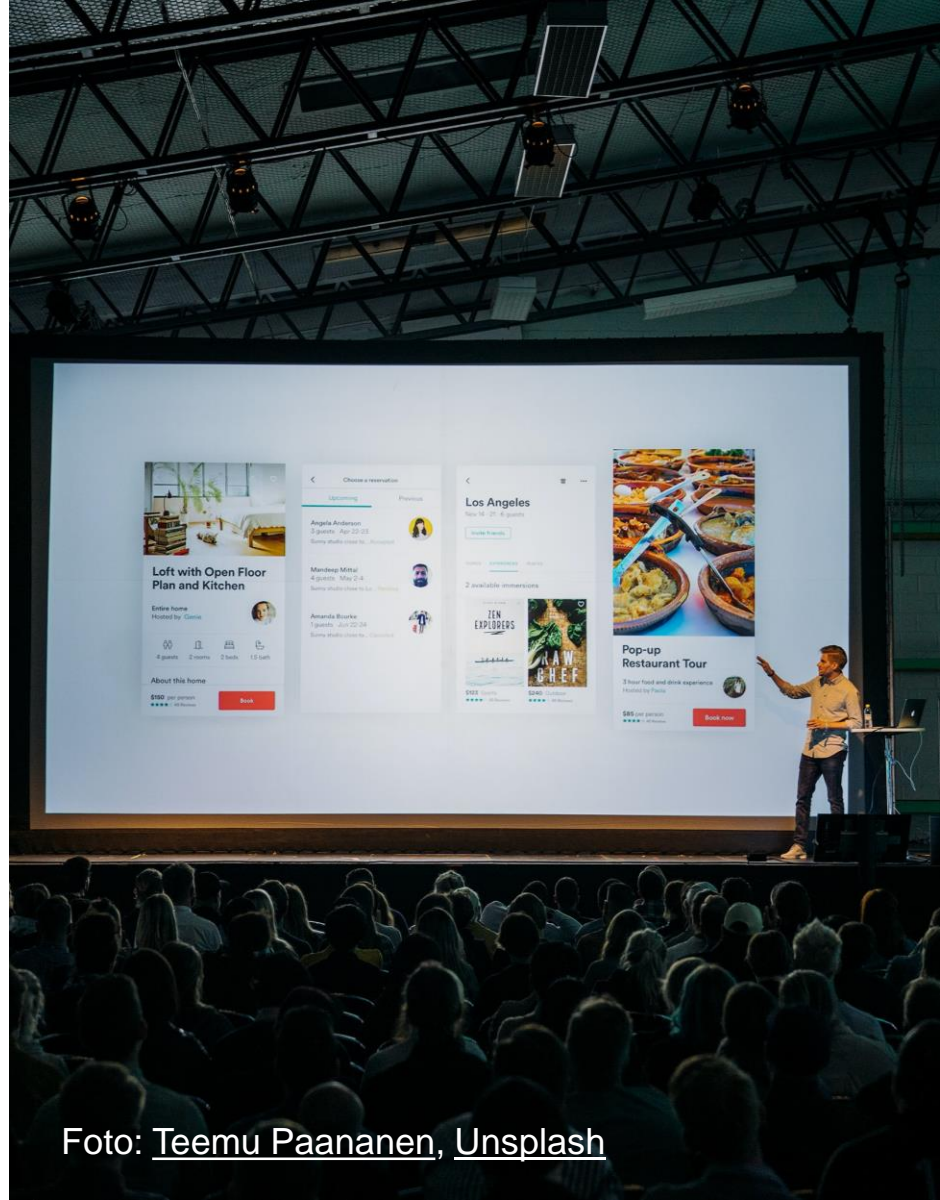
Adobe Spark, Canva, Visme...

Aalto-underlag

Slides Carnival (gratis underlag)

VRC på Aalto

Öppna bildmaterial

Lyssnarvänliga, övertygande presentationer

Talarens tre medel

ETHOS
trovärdighet

Erfarenhet
Kunskap
Kroppsspråk, röst
(Klädsel)

Min forskargrupp
har studerat
fenomenet i x år,,,

PATHOS
känslor

Entusiasm +
engagemang!
Interaktion,
berättelser
Känsla för vad
publiken vill + kan

Om våra barn och
barnbarn ska kunna
simma i Östersjön
måste vi...

LOGOS
fakta

Trovärdiga fakta
Övertygande
resonemang +
argument

Alla tre mätningar
visar att...

Manusfrågan

- + exakt
- + säkert
- högtravande, formellt
- oflexibelt
- mycket förberedelse

- + mindre förberedelse
- + flexibelt
- osäkert
- mindre exakt

Fundera på övergångarna!

Exempel

- Många har upplevt detta problem, och här följer några exempel...
- Men nu utvecklas en lösning på problemet...
- Vi kan börja med att titta på hur proceduren går till...
- Resultatet beror inte bara på fysisk träning, utan också på skeenden inne i kroppen...

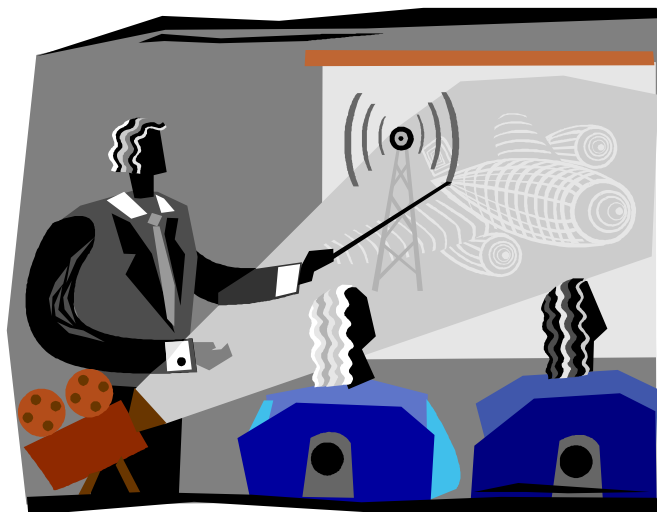
Inte bara Powerpoint och presentationsprogram kan användas, utan också andra hjälpmedel finns...

Tavlor av olika slag

- Lugnt tempo
- Spontant intryck
- För långsamt?
- Handstil avgörande
- Ryggen mot lyssnarna

Film

- Effektivt för att visa förändring
- Trevlig omväxling
- Korta snuttar bäst
- Lysnaren fokuserad enbart på filmen
- Måste ge mervärde!

Demonstrationer och modeller

- Ofta engagerande
- Inte bara syn, också hörsel, lukt kan aktiveras
- Modellerna måste kunna ses
- Försök kan misslyckas

Andra hjälpmedel

- objekt som skickas runt
- stödpaper (när?)

Språket

- Naturligt men vårdat och klart
- Begripligt för alla
- Varierat (tempo, tonläge, röststyrka)
- Konkret: ge exempel!

Stil på ord och uttryck

- **Konkretion**

fattiga länders problem / svältande barn

- **Exakthet, detaljrikiedom**

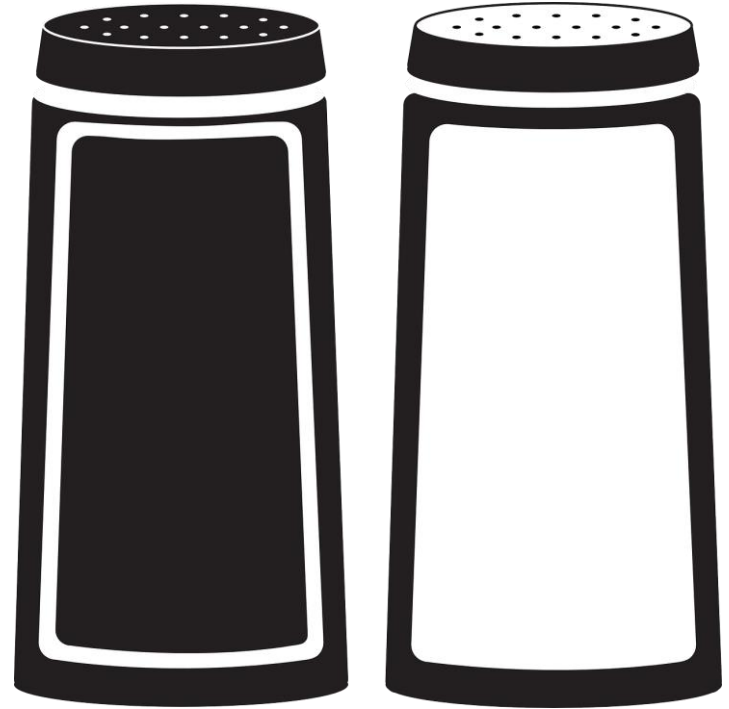
47,3 procent / hälften

- **Värdeladdning**

Chans, möjlighet eller risk?

Krydda språket!

- exempel och analogier
- berättelser
- humor
- personlig kontakt med lyssnarna

Otto Frisch: "Om en atom vore förstörd till en buss storlek – så skulle kärnan vara lika stor som pricken på detta i"

Källa: Alley, The craft of scientific presentations

Krydda språket!

Metafor: *om datorn smittas av virus*

Liknelse: *materialet smälter som glass*

Paradox: *ju mer man slösar, desto mer får man*

Metonymi: *grindarna har nu stängts för alltid*

Retorisk fråga: *Tar processen då slut här?*

Pleonasm: *stadig och stabil*

Alliteration: *man måste vika, vända och sedan vänta*

Anafor: *Vi undviker miljöförstöring, vi undviker ekonomisk förlust och vi undviker mänskligt lidande*

Rösten

- **Tala tillräckligt högt!**
- Sträva efter avslappnad röst
- Variera styrka, tempo och ton!
- Betona viktiga ord
- Kom ihåg att vara tyst då och då.

Det som inte är ord

Undvik ööh, vahetterenu,
liksom...

Använd kroppsspråk, men inte
manér

Håll ögonkontakt med publiken

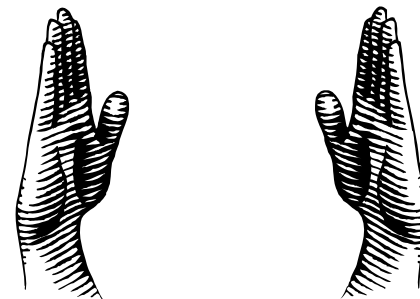
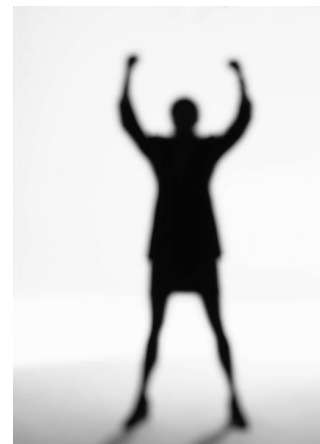
Stå upp! Rör dig lite om du vill

Kroppsspråk och gester

- Se på lyssnarna. Reagera, uppmärksamma.
- Lås inte händerna. Gester är viktiga.
- Också minspel förstärker.

Traditionell och modern presentationsstil enl. Duarte

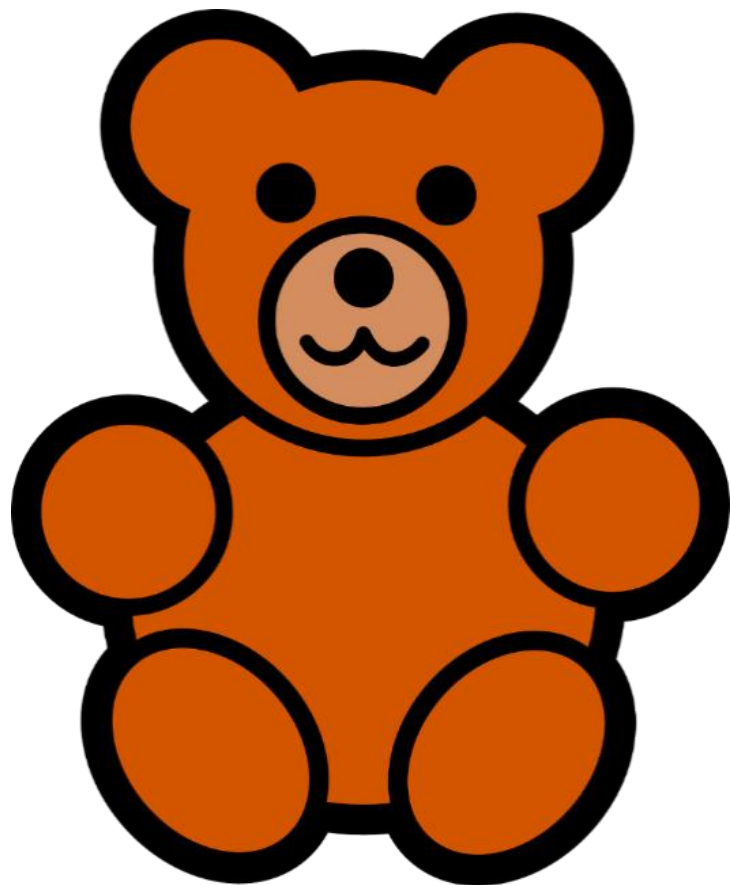
- talaren bakom podiet
  - seriös, monoton ton
  - uppläst text, statiska bilder
  - avbrott och respons undviks
  - kunskap om ämne
  - felfritt, omständligt
  - ensidigt framförande
- > scenen används
  - > variation, entusiasm
  - > få bilder, rörelse
  - > avbrott planeras, samverkan uppmuntras
  - > förundran, respekt för ämne
  - > mänskligt, minnesvärt, kortfattat
  - > utrop, skrivande, ritande, spel, sång, frågor

Nancy Duarte:

“Presenters think they can hide behind a wall of jargon, but what people are really looking for when they sit down at a presentation is some kind of human connection.”

Öva, öva, öva!

- Öva många gånger!
- Öva för testpublik och/eller som om du hade publik
- Kolla tiden. Övning går ofta snabbare.
- Öva ≠ memorera

Om nervositet

- (Nästan) alla är nervösa: acceptera oron
- Nervositet syns mindre än man tror
- Publiken vill dig väl
- Var dig själv!
- **FÖRBERED DIG!**
- **Tänk positivt! Visualisera.**

Läs mer:

<https://www.psykologiguiden.se/rad-och-fakta/tema/talradsla>

Om att lyssna

- Lyssnande: inte en passiv handling. Ansträngning krävs!
- Registrera, bearbeta!
- Koppla bort allt annat.
- Var generös!
- Fokusera på det positiva, lärorika.
- Visa intresse. Nicka, reagera.

Till slut

Talverkstäder (U406a)

Onsdag 8.12

13.00–15.00

Fanny Hakala
Alvar Wilhelmsson
Emil Danielsson
Anton Lindberg
Martin Sederholm
Yann Jorelle

Torsdag 9.12

9.30–11.30

Anton Lindh
Tobias Waris
Tobias Ekholm
Celeste Nummelin
Henrik Sundell
Mattias Österbacka

Torsdag 9.12

11.30–13.30

Jesper Edström
Samuel Forsman
Emil Sevelius
Jan Nyberg
Peik Sauso
Carl-Victor Schauman

Torsdag 9.12

14.00–16.00

Jack Bergkulla
Julia Lerche
William Skog
Hanna Erlund
Isac Sund
Oliver Otterström

- **Ni håller era presentationer (10 min), så färdiga som möjligt**
- **Kurskompisar och lärare ger respons**
- **Allt på svenska (utom eventuellt bilderna)**
- **Allt i positiv, uppbyggande anda**

Kom på kursen "Kommunicera som expert"! (LC-5000)

Närstudiekurs i grupp – börjar
i mars

Självstudiekurs – kan tas när
som helst

Massor av valmöjligheter!

Kommunikation är SUPERVIKTIGT i arbetslivet! Ta chansen!